

ПРОТОКОЛ № 4

засідання Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій від 21 червня 2024 року

Місце проведення: у зв'язку з подовженням дії воєнного стану, введеного відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» засідання відбувається в дистанційній формі відповідно до пункту 2 Регламенту роботи Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, шляхом відеоконференції із застосуванням програмного забезпечення Zoom.

Реєстрація членів Наукового комітету (далі – НК) проводиться онлайн шляхом приєднання до відеоконференції (ідентифікатор відеоконференції 854 1962 7091).

За результатами реєстрації членів НК о 15:00 год. 21.06.2024 р. присутні члени НК у кількості 20 осіб. Поіменно: АНДРУЩАК Анатолій Степанович, АНТОНЮК Олександра Вікторівна, АНІСІМОВ Ігор Олексійович, БАХМАТ Наталія Валеріївна, БЕРЦИК Петер Петерович, ВІНОГРАДОВА Оксана Миколаївна, ВОВК Руслан Володимирович, ДЕМЧЕНКО Віктор Олексійович, КОРЧИН Олександр Юрійович, КОЛЕЖУК Олексій Костянтинівич, ОСТАШ Богдан Омелянович, СТОВПЧЕНКО Ганна Петрівна, ЖУЧОК Анатолій Володимирович, ТРОХИМЧУК Андрій Дмитрович, УТЄВСЬКИЙ Сергій Юрійович, ЧОРНОУС Анатолій Миколайович, ШЕВЧУК Оксана Олегівна, ШТЕМЕНКО Олександр Васильович, ШУБА Ярослав Михайлович, ФЕДОНЮК Тетяна Павлівна.

Присутні також на засіданні: старші референти секретаріату Національної ради України з питань розвитку науки і технологій І. Іванчук, Л. Арнаутова, В. Абісова, З. Пахнюк.

Головуюча на засіданні – голова Наукового комітету О. В. Антонюк.

На початку засідання головуюча повідомила, що надійшов лист від Національного фонду досліджень України (далі – Фонд/НФДУ) за № 1-10/392 від 21.06.2024 р., про дострокове припинення повноважень члена Наукової ради Фонду Ю. Л. Ягупольського за власним бажанням на підставі його заяви від 11.06.2024. Наукова рада НФДУ на своєму засіданні 20 червня 2024 року (протокол № 19) розглянула цю заяву та ухвалила рішення задовольнити прохання Ю. Л. Ягупольського про дострокове припинення ним повноважень члена Наукової ради за власним бажанням. Оскільки Науковий комітет виконує функцію Ідентифікаційного комітету НФДУ, голова Національного фонду

досліджень звернувся до Наукового комітету з питанням щодо дострокового припинення повноважень члена Наукової ради Ю. Л. Ягупольського за власним бажанням.

З огляду на це, Антонюк О. В. пропонує внести зміни до Порядку денного засідання НК, доповнивши його питанням "Про погодження змін в складі Наукової ради НФДУ", розглянувши його другим питанням, та наступні питання – в порядку черговості.

Вноситься пропозиція схвалити запропонований **Порядок денний зі змінами:**

1. Про погодження проєкту структури дирекції Національного фонду досліджень України з 01 серпня 2024 року та змін до штатного розпису НФДУ на 2024 рік (з 01 серпня 2024 року).

Доповідачі: Колежук О. К., члени Наукового комітету

2. Про погодження змін в складі Наукової ради НФДУ.

Доповідач: Антонюк О. В.

3. Обговорення звітів головних розпорядників бюджетних коштів, що здійснюють наукову і науково-технічну діяльність або є замовниками наукових досліджень та розробок, за 2021-2023 роки.

Доповідачі: Антонюк О. В., Колежук О. К., члени Наукового комітету

4. Різне.

Доповідачі: члени Наукового комітету

Результати голосування: За - 20, «Утримались» - Немає, «Проти» – Немає.

Порядок денний затверджений. Засідання переходить до обговорення питань порядку денного.

1. Перше питання порядку денного – Про погодження проєкту структури дирекції Національного фонду досліджень України з 01 серпня 2024 року та змін до штатного розпису НФДУ на 2024 рік.

СЛУХАЛИ:

Заступника голови Наукового комітету О. К. Колежука, який представив проєкт структури дирекції Національного фонду досліджень України з 01 серпня 2024 року та змін до штатного розпису НФДУ на 2024 рік.

В обговоренні взяли участь: І. Іванчук, А. Черноус, П. Берцик, Я. Шуба.

О. Антонюк зазначила, що зміни стосуються перерозподілу повноважень між відділами НФДУ, що передбачає ліквідацію відділу фінансування грантових проєктів та утворення в структурі планово-фінансового відділу. Кількість працівників Фонду залишається незмінною.

Член НК А. Черноус запропонував підтримати дані зміни. Головуюча винесла на голосування погодження проєкту структури дирекції Національного фонду досліджень України з 01 серпня 2024 року та змін до штатного розпису НФДУ на 2024 рік.

Результати голосування: За - 20, «Утримались» - Немає, «Проти» – Немає.

ВИРІШИЛИ: погодити структуру дирекції Національного фонду досліджень України з 01 серпня 2024 року та зміни до штатного розпису НФДУ на 2024 рік (з 1 серпня 2024 року).

2. Друге питання порядку денного – про погодження змін в складі Наукової ради НФДУ.

СЛУХАЛИ:

Голову Наукового комітету О. Антонюк, яка запропонувала до погодження зміни в складі Наукової ради Фонду, у зв'язку з достроковим припиненням за власним бажанням Ю.Л. Ягупольським повноважень як її члена.

В обговоренні взяли участь: О. Антонюк, О. Колежук, П. Берцик, Р. Вовк.

О. Колежук зазначив, що каденція Ю. Л. Ягупольського не завершилася, він є членом Наукової ради НФДУ з квітня 2023р., однак через особисті причини не бере участі у засіданнях Наукової ради протягом останніх декількох місяців.

О Антонюк вказала, що при роботі Наукової ради, засідання якої відбуваються з систематичною періодичністю, потрібна більшість та відповідний кворум. І якщо особа відмовляється від участі в діяльності колегіального органу, то наступають відповідні наслідки.

О. Колежук зауважив, що відповідно до пункту 7 Положення про конкурс щодо обрання членів Наукової ради Національного фонду досліджень України, затвердженого рішенням Наукового комітету, протокол № 3 від 05.04.2024 р., однією з підстав дострокового припинення повноважень члена наукової ради НФДУ є подання заяви про припинення повноважень за власним бажанням, а рішення про дострокове припинення повноважень члена наукової ради приймається Науковим комітетом як Ідентифікаційним комітетом НФДУ на підставі звернення наукової ради НФДУ.

О. Антонюк внесла пропозицію проголосувати за дострокове припинення повноважень члена Наукової ради Національного фонду досліджень України Ю. Л. Ягупольського за власним бажанням.

Результати голосування: За - 20, «Утримались» - Немає, «Проти» – Немає.

ВИРІШИЛИ: погодити дострокове припинення повноважень члена Наукової ради Національного фонду досліджень України Ю. Л. Ягупольського за власним бажанням.

3. Третє питання порядку денного – Про звіти головних розпорядників бюджетних коштів, що здійснюють наукову і науково-технічну діяльність або є замовниками наукових досліджень та розробок, за 2021-2023 роки.

СЛУХАЛИ:

О. Колежука, який зазначив, що у 2024 році був оновлений склад робочої групи Національної ради України з питань розвитку науки і технологій з питань заслуховування звітів ГРБК, до складу якої входять члени Наукового комітету та посадові особи МОН та інших ЦОВВ. На сьогодні завданням НК є підготовка попередніх висновків за результатами опрацювання звітів ГРБК, що будуть надані цій робочій групі для подальшої роботи.

О. Антонюк запропонувала обговорити звіти головних розпорядників бюджетних коштів, що здійснюють наукову і науково-технічну діяльність або є замовниками наукових досліджень та розробок, за 2021-2023 роки, які вже опрацьовані членами НК.

В обговоренні взяли участь: О. Антонюк, О. Колежук, С. Утєвський, А. Андрущак, А. Трохимчук, В. Демченко, Г. Стівпченко, П. Берцик, Я. Шуба.

А. Трохимчук зазначив, що більша частина фінансування проєктів НАН України стосується фундаментальних та прикладних досліджень, і запропонував рекомендувати НАН України при розподілі отриманого бюджетного фінансування збільшити видатки на науково-технічні розробки.

Г. Стівпченко запропонувала уточнити інформацію по анкеті ГРБК про наявні розробки та наявності спецфондів у відповідальній особи НАН України.

О. Колежук зазначив, що збільшити фінансування науково-технічних розробок буде проблематично, оскільки наявний обсяг фінансування великою мірою витрачається на фінансування захищених статей видатків та комунальних послуг, і тому допускає мало можливостей маневру.

О. Антонюк зазначила, що у разі, якщо збільшення фінансування прикладних досліджень та розробок буде відбуватися лише за рахунок зменшення фінансування фундаментальних, то це також не дуже правильний підхід, оскільки для фундаментальних досліджень саме бюджетне фінансування є основним джерелом доходу. Натомість задача прикладної науки знаходити

джерела для фінансування із зовнішніх джерел. Тому треба окремо обговорити пропозицію щодо того, яким саме чином має відбуватися перерозподіл фінансування на користь прикладних досліджень та розробок.

О.Антонюк також торкнулася питання реформування галузевої науки та запропонувала винести на обговорення проблемні питання у цій площині на наступні засідання НК. Ініціативу підтримав член НК С. Утевський та звернув увагу на проблематику оцінювання наукових установ.

Також були розглянуті проблемні питання звіту Держрибагентства та внесені відповідні зауваження. В. Демченко зауважив на реорганізаційних процесах, що відбулися в Держрибагентстві, та пов'язаний з цим низький науковий потенціал установи.

О. Антонюк запропонувала членам НК обговорити пропозицію Міністерству освіти і науки України щодо внесення змін до Методики оцінювання наукових установ, зокрема, виділити наукові установи загального профілю та відомчі наукові установи в окремі категорії оцінювання. Проте зазначила, що це потребує окремого дослідження перш ніж сформулювати таку пропозицію, оскільки потрібно сформулювати окремі показники діяльності для відомчих наукових установ.

Підсумовуючи засідання НК, О. Антонюк зауважила на необхідності узагальнення результатів опрацювання звітів ГРБК членами НК та створенні робочої групи НК з цього питання. Запропонувала включити до складу РГ: О. Антонюк, О. Колежука, А. Трохимчука, В. Демченка.

Результати голосування: За - 20, «Утримались» - Немає, «Проти» – Немає.

ВИРІШИЛИ:

1. Створити робочу групу НК для узагальнення звітів ГРБК та надання висновків за результатами їх обговорення. Включити в цю робочу групу: О. Антонюк, О. Колежука, А. Трохимчука, В. Демченка.

4. Четверте питання порядку денного - Різне.

Члени Наукового комітету обговорили пропозиції та зауваження до законопроектів, які надійшли від профільного комітету Верховної Ради України, про промислову політику та прогнозованість реального сектору економіки (реєстр. № 11331 від 11.06.2024), про промислову політику та забезпечення безперервності підприємницької діяльності в умовах воєнного стану (№ 11331-1 від 17.06.2024 р.), про засади державної промислової політики (№ 11331-2 від 17.06.2024 р.).

Заступник ГОЛОВИ
Наукового комітету

Alexei Koleshnik

О. К. Колежук

Секретар
Наукового комітету

А. Д. Трохимчук